

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 27Csp/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616206354
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Albert
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1616206354.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký, samosudkyňou Mgr. Zuzanou Albert, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, zast.: U. proti žalovanej: D. o zaplatenie 1.554,21 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 312,28 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % p.a. od 16.06.2016 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.
- II. Súd vo zvyšnej časti žalobu **z a m i e t a**.
- III. Súd žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným súdu 25.07.2016, ktorému bola pridelená spisová značka 27Csp/45/2016, domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 1.554,21 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne od 16.06.2016 do zaplatenia a napokon nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Svoj nárok pôvodný žalobca odôvodnil tým, že medzi ním ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 16.09.2011 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXX. Žalovanej bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 600,00 Eur a bola povinná pôvodnému žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 20,00 Eur. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 08.06.2016 nový výpis z bankovej knihy ku dňu 31.05.2016 s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1.554,21 Eur. Nakoľko žalovaná dlžnú sumu neuhradila v lehote splatnosti do dňa 15.06.2016, žalobca si uplatnil svoj nárok súdnou cestou, a to spolu s úrokom z omeškania od 16.06.2016 do zaplatenia.

2. Uznesením č.k. 27Csp/45/2016-28 zo dňa 22.04.2020 súd pripustil, aby z konania pôvodný žalobca vystúpil a na jeho miesto vstúpil žalobca.

3. Žalovaná, ktorej bol opis žaloby s prílohami a výzvou na vyjadrenie sa k žalobe doručený do vlastných rúk, sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne nevyjadrila, skutkové tvrdenia žalobcu nepoprela.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 29.06.2020. Písomným podaním doručeným súdu dňa 24.06.2020 právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neprítomnosť, ako aj neprítomnosť žalobcu na nariadenom pojednávaní. Uviedol, že žalovaná dňa 02.09.2011 vyplnila Žiadosť o aktiváciu Bankomatky

Quatro, ktorá bola zo strany pôvodného žalobcu schválená dňa 16.09.2011, o čom svedčí jeho podpis na Žiadosti. Listom zo dňa 02.08.2012 vyhlásil pôvodný žalobca Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej. Žalobca ďalej uviedol, že pri predmetnom type poskytnutého úveru, ktorým je revolvingový úver, nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Žalobcom predložená zmluva obsahuje v súlade so zákonom indikatívny výpočet RPMN. Žalobca ďalej vo svojom podaní uviedol zoznam debetných transakcií na kartovom účte žalovanej. Plnenie žalovanej v prospech kartového účtu predstavuje sumu 365,00 Eur. Žalobcom uplatnený nárok pozostáva z istiny 577,48 Eur, poplatkov 161,97 Eur, štandardného úroku 664,45 Eur a sankčného úroku 150,31 Eur. Žalobca vzal svoj návrh späť v časti o zaplatenie 312,28 Eur, a to bez udania dôvodu a aj s uplatneným úrokom z omeškania. O čiastočnom späťvzati rozhodol súd, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku tak, že konanie v predmetnej časti zastavil. Na prípadný nesúhlas žalovanej s takým postupom by sa neprihliadalo, keďže k čiastočnému späťvzatiu došlo pred začatím pojednávania.

5. Súd sa na pojednávaní v neprítomnosti ospravedlneného žalobcu a neospravedlnenej žalovanej oboznámil s písomnými podaniami žalobcu a vykonal dokazovanie týmito listinnými dôkazmi: Žiadosť o aktiváciu Pôžičkovej karty Quatro zo dňa 02.09.2011, obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Výpis z Pôžičkovej karty Quatro za obdobie od 30.09.2011 do 31.05.2016, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.09.2016 a podací hárok, Vypovedanie zmluvy a vyhlásenie predčasnej splatnosti dlžného zostatku s doručenkou, cenník VÚB, a.s. pre produkty vydávané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav veci, pričom vychádzal z ustanovení právnych predpisov účinných v čase uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovanou.

6. Dňa 02.09.2011 žalovaná vyplnila a podpísala Žiadosť o aktiváciu Pôžičkovej karty Quatro (ďalej len „Žiadosť“), ktorá bola zo strany pôvodného žalobcu podpísaná dňa 16.09.2011. Z čl. III Žiadosti vyplýva, že žalovanej mal byť poskytnutý úverový rámec vo výške 600,00 Eur pri štandardnej mesačnej splátke po 20,00 Eur a úrokovej sadzbe 22,80 % ročne. V čl. V. Vyhlásenia klienta, v bode 2. je uvedený indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov („RPMN“), ktorý vychádza z predpokladov, že ... klient vyčerpá spotrebiteľský úver platbou Kartou u obchodníka dňa 01.09.2011, výška úveru je 600,00 Eur, počet splátok 50 s tým, že prvá až 49. splátka je vo výške 20,00 Eur a posledná splátka 18,82 Eur. Celková čiastka na zaplatenie spotrebiteľom tak je 978,82 Eur, RPMN 28,57 %.

7. V čl. V. Vyhlásenia klienta, bode 10 žalovaná vyhlásila, že sa pred podpisom oboznámila s obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou Žiadosti, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať, s cenníkom, ktorý je prílohou Žiadosti, štandardnou úrokovou sadzbou a sankčnou úrokovou sadzbou a spôsobom ich určenia, zmluvnými podmienkami prostredníctvom formulára pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý jej bol písomne doručený a prevzala ho.

8. Podľa čl. II bod 2 VOP, prijatím a schválením žiadosti zo strany banky sa žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. vydávanej v spolupráci so správcom. Pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak, zmluva sa stáva platnou a účinnou dňom jej podpísania zo strany banky. Banka bez zbytočného odkladu informuje klienta o uzavretí zmluvy vydaním potvrdzujúceho listu o schválení žiadosti a uzavretí zmluvy a zaslaním jedného vyhotovenia zmluvy. Potvrdzujúci list je súčasťou zmluvy.

9. Z predloženého výpisu z kartového účtu žalovanej vyplýva, že žalovanej bolo na ťarchu jej kartového účtu účtovaných celkovo 1.919,21 Eur, ktoré boli tvorené čerpanou istinou, dohodnutými zmluvnými úrokmi a sankčným úrokom, poplatkami účtovanými za výber hotovosti, poistenie, správu kartového účtu, spracovanie poštovej poukážky, ako aj účtovanými „nákladmi vymáhania do vyhlásenia okamžitej splatnosti“ a „postúpenie pohľadávky na vymáhanie“. V prospech účtu žalovaná zaplatila sumu 365,00 Eur.

10. Listom zo dňa 02.08.2013 pôvodný žalobca žalovanej oznámil, že vypovedal uzavretú Zmluvu a vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku.

11. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej ako „Zákon o SÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 1 ods. 4 Zákona o SÚ, na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

14. Podľa § 2 písm. a), b), d) a e) Zákona o SÚ, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

15. Podľa § 10 ods. 1 Zákona o SÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w) Zákona o SÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

17. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o SÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

24. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa ods. 2 cit. ust. nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

25. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 2 ods. 1 Zákona o bankách, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

27. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky

presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že pôvodný žalobca uzavrel so žalovanou revolvingovú úverovú zmluvu („Zmluva“), na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo forme úverového rámca, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach. Medzi stranami bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 22,80 % ročne. Pôvodný žalobca pri uzavretí Zmluvy konal ako právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná pri uzavretí Zmluvy bola v pozícii spotrebiteľa, keď Zmluvu uzavrela ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Uvedená Zmluva je tak zmluvou spotrebiteľskou a tiež podlieha ustanoveniam zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko predmetom Zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov pôvodným žalobcom žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Žalobca súdu uviedol, že jeho právny predchodca úver žalovanej predčasne zosplatnil listom zo dňa 02.08.2013, avšak nedoložil dôkaz o tom, že by žalovanú predtým alebo následne vyzval na úhradu omeškaných splátok či celého dlhu.

29. Pôvodný žalobca postúpil pohľadávku voči žalovanej zo Zmluvy na žalobcu. Súd sa v prvom rade v konaní zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitímovaný, a preto je jeho žalobu potrebné zamietnuť.

30. Primárny vzťah medzi pôvodným žalobcom a žalovanou založený Zmluvou bol vzťahom spotrebiteľským a uvedená Zmluva bola zmluvou spotrebiteľskou. Predmetom tohto vzťahu však bol úver, ktorý možno označiť za bankový, keďže veriteľom bola banka. Bankový úver je na rozdiel od úverov napr. od nebankových spoločností regulovaný aj osobitnou právnou úpravou vyplývajúcou zo Zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ust. § 2 ods. 3 Zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto, ak osobitný predpis neustanovuje inak, prijímať vklady, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, ani poskytovať platobné služby pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu svojej činnosti (§ 3 Zákona o bankách).

31. Z ustanovenia § 524 ods. 1 v spojení s § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva zákaz postúpenia okrem iného takých pohľadávok, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči jej klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. Zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka.

32. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách však dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi, ale len za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Občianskeho zákonníka je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho

dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postúpnikovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

33. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky je legitímne tiež z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Splnenie uvedených podmienok je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Podmienky pritom musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014).

34. Na rozpor postúpenia s § 524 ods. 1 v spojení s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je postupník v konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávkou uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1, 2 a 3 a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a aj preukázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie (teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia). Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

35. Žalobca súdu preukázal, že pôvodný žalobca Zmluvu listom zo dňa 02.08.2013 vypovedal a vyhlásil celý dlžný zostatok na kreditnej karte vo výške 758,44 Eur za okamžite splatný. Práve týmto okamihom nastala splatnosť dlhu žalovanej voči pôvodnému žalobcovi a až po doručení výpovede Zmluvy žalovanej sa žalovaná mohla dostať s úhradou dlhu do omeškania (dovtedy bola totiž v zmysle Zmluvy povinná uhrádzať len štandardnú splátku). Pôvodný žalobca však žalovanú po vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu už nevyzval na úhradu jej takého splatného záväzku, s ktorým bola žalovaná v omeškaní, čo je základnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky na iný subjekt. Z tohto dôvodu považoval súd zmluvu o postúpení pohľadávok uzavretú medzi pôvodným žalobcom a žalobcom za neplatnú v tej časti, ktorou malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky zo Zmluvy voči žalovanej. Pri konštatovaní neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok súd postupoval v súlade s nálezmi Ústavného súdu SR, ktoré za ústavnokonformný považujú taký výklad právneho predpisu, ktorý má za cieľ udržať platnosť právneho úkonu a nie ju vysloviť „za každú cenu“. V danej veci mal súd za to, že ten výklad, ktorý použil, hoci jeho dôsledkom bolo vyslovenie neplatnosti zmluvy, je správny výklad, ktorý sa neprieči zmyslu a účelu zákona. Dôvody neplatnosti súd považoval za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené.

36. V dôsledku konštatovanej čiastočnej neplatnosti zmluvy, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

37. Súd považuje pre úplnosť za dôležité uviesť, prečo neplatnosť zmluvy o postúpení nekonštatoval už pri rozhodovaní o zmene podľa § 80 CSP. V tejto súvislosti poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cso/42/2011, podľa ktorého síce súd rozhodujúci o súhlase so zmenou musí posúdiť, či žalobca preukázal prechod alebo prevod práv a povinností, avšak pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. Súd však v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. To znamená, že nie

je jeho úlohou prechod alebo prevod práv a povinností posúdiť podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcom možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej (posúdiť, či podľa hmotného práva skutočne k prechodu alebo prevodu práv a povinností došlo). Súd teda nemá v rámci rozhodnutia podľa § 80 CSP (predtým § 92 ods. 2 a 3 OSP) hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. Ostáva dodať, že po rozhodnutí o zmene mal žalobca dostatok času na to, aby do súdneho spisu založil dôkaz o tom, že žalovaná bola vyzvaná na úhradu dlhu v omeškaní.

38. Keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, dôvodnosťou žaloby a teda skúmaním Zmluvy a nárokov z jej ukončenia sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal.

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

40. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania kombinoval kritériá uvedené v ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca procesne zavinil zastavenie konania v rozsahu o zaplatenie 312,28 Eur, keďže zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, preto tu bola procesne úspešná žalovaná. Náhrada trov by tak mala patriť žalovanej, jej však žiadne trovy zo spisu nevyplývajú, súd jej preto náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a. neboli splnené procesné podmienky,
- b. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c. rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g. zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).